

O MOCI KRÁLOVSKÉ

(Krnov, 24.3.2024)

I.čtení: evangelium podle Matouše 21,1-14

II.čtení: prorocství Izajášovo 50,4-10

Když jsme byli v Keni, četl jsem tam jednu zajímavou etnografickou knížku, a dočetl jsem se v ní mnoho zajímavého o mentalitě afrických lidí. Jedno paradoxní pozorování mne zvláště zaujalo. Autor psal o tom, že pro tradičního afrického vesničana bylo strašně důležité blaho vesnického náčelníka. Náčelník musel být tlustoučký, i kdyby celá vesnice umírala hladem, a naopak, byl-li náčelník tlustoučký, zbytek vesnice byl spokojený, i kdyby umíral hladem...

Shrnuto: představitel moci byl jakýmsi zástupcem svých poddaných (podřízených), a jako takový reprezentoval jejich vlastní blahobyt sám na sobě.

Nemám pocit, že by tento přístup k životu byl omezen pouze na Afriku. Myslím, že je typický pro představitele moci všeobecně, přinejmenším v tom směru shora dolů. Tedy, že čím větší má někdo moc, tím okázaleji se jí snaží dát najevo; a dokonce tvrdí, že je to v zájmu státu a obecného dobra...

A máme tady například spory o to, jestli ministři mají mít příplatky na výdaje na reprezentaci, protože jejich vzhled se výrazně podílí na tvorbě „image“ země. Anebo hádanice o to, v jakých autech mají ministři jezdit, aby to budilo patriční respekt (a taky jestli mají mít výjimky z pravidel a zákonů, a tak podobně).

Byl jsem kdysi na setkání začínajících zaměstnanců jisté pojišťovací firmy, kteří se nechávali unášet básněním přednášejícího o tom, jak podle dosažených úspěchů budou dostávat auta – jako symbol úspěchu a postavení... fabie... octavie... audi... mercedes... a nevím, kam až to pokračovalo... Díval jsem se na ty okravatované tváře a viděl jsem, jak jim nad takovými vyhlídkami září oči...

Znamení moci...

V době starozákonní, a ještě i v době Ježíšově byl symbolem moci kůň, případně koňské spřežení (ostatně ještě dnes se někdy výkon motorů aut přepočítává na koňské síly). Králové rádi jezdívali v čele armády v nejparádnější zbroji a na nejlepším koni. Měli pocit, že si to zasloužili...

Izrael byl (nebo měl být) výjimkou. Starozákonní pravidla daná králům říkala zcela jednoznačně, že král izraelský nemá svou moc odvozovat od síly svého vojska, nýbrž z moci Hospodinovy. Král neměl spoléhat na koně a zbraně, ale na věrnost Boží. Král Izraele měl čekat na Hospodina a v jeho síle a moudrosti spravovat zemi (jako David proti Goliášovi, jako Šalomoun při svém rozhodování). Podle některých starozákonních badatelů byl právě tento prvek královské pokory zapracován dokonce do korunovační slavnosti: nastupující král neprojížděl Jeruzalémem na bujném oři v čele nablýskané armády, nýbrž na oslovi... symbolu pokory, prostoty a odkázanosti na Hospodina.

Možná právě pro tato pravidla velká část izraelských králů, o nichž čteme v Písmu, ochotně zakládala svitky Božího Zákona kamsi do chrámových či

palácových archívů a zapomínala je tam zasypané prachem dlouhých let – aby se nemuseli zříkat svých znamení moci.

Ježíš toto staré pravidlo přinesl zpět. Právě dnes si připomínáme jeho „triumfální“ vjezd do Jeruzaléma, od kterého si Jeho učedníci asi slibovali mnoho, slávu, moc, postavení, který ovšem ve skutečnosti znamenal vstup na cestu ke korunovací korunou trnovou.

Ježíšova cesta byla vždy cestou služebníka – služebníka podle Izajášova prorocství, krále-služebníka trpícího za svůj lid, krále-služebníka naslouchajícího starostem svého lidu a podepírajícího zemdlené ne mocnými rozkazy a vlastní vznešeností, nýbrž slovem povzbuzení, potěšení, uzdravení a pomoci.

Izajáš o něm píše, že má jazyk a uši učedníků – u Ježíše jakoby to přesně fungovalo – byl Mistrem, a přece učedníci neposlouchali, když jim vysvětloval svůj úkol a své plány; všichni si do něj vkládali své naděje a svá očekávání, místo aby poslouchali, co jim sděluje. Přitom měl jazyk toho, kdo je pokorný, ne nabubřele učitelský – nejprve naslouchal Hospodinu, a pak sděloval posluchačům jeho slovo, slovo spásy.

Ježíš – jako Izajášův služebník Hospodinův – se netlačil na přední místa; naopak hledal, kde chybí něco udělat a vykonat, a tam přispěl nenápadnou pomocí.

Dokonce se – zcela nekrálovsky – nebránil, když jej pomluvili, křivě obvinili, a dokonce vydali na bolestivou smrt.

Neukrývám svou tvář před potupami a popliváním...

Ježíš tak prokázal svůj nárok krále dle vůle Boží. Ne krále násilníka, který tloustne na úkor svých poddaných, ale krále služebníka, který za své poddané půjde položit život.

To všechno ukázal při oné demonstraci BEZmoci, při triumfálním vjezdu do Jeruzaléma na dopravním prostředku normálních, malých lidiček. Ukázal, že patří k nám, není supermanem, povzneseným nad běžný život; ukázal, že je králem, kterému záleží na každém člověku, i na tom nejchudším nebo nejbezvýznamnějším.

Záleží mu na nás víc než na vlastním postavení, moci a dokonce i zdraví a pohodě. Ježíš vzal na sebe podobu služebníka, nás pozvedl do blízkosti Boží.

Proto se přidejme k tomu zástupu – dnes už ne neinformovaných a nevědomých, ale k zástupu těch, kdo znají Krista a chválí ho s plným vědomím Jeho slávy a velikosti.

Pane Ježíši,

Děkujeme Ti, že nepohrdáš naší obyčejností a nepatrností,

Děkujeme Ti, že přicházíš jako náš Král.

Chválíme Tě za moc Tvé pokory a tichosti,

Chválíme Tě za Tvou smrt a Tvé vzkříšení.

Chceme Tě následovat, kamkoli půjdeš.

Prosíme, ved' nás a posiluj svým Duchem svatým.

AMEN